ਸੇਂਥਿਬਾਲਾਜੀ ਬਨਾਮ
ਬਨਾਮ
ਏ.ਪੀ. ਗੀਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3895-3896 ਦੇ 2023)
ਮਈ 19, 2023
[ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ ਅਤੇ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 – ਧਾਰਾਵਾਂ 83, 123 – ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾ ਦੇਣਾ – ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ 123 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ – ਧਾਰਾ 83(1)(ਕ) ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਜਦੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 83(1)(ਕ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ – ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਦਲੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਕਥਿਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾ ਦੇਣਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ – ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੀ – ਹੋਰ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਵੀ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਆਧਾਰ ਹੁਣ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ – ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ – ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਦੇ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰ – ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ – ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 – ਓ.ਵੀਆਈ, ਨਿ.16.

ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 – ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ – ਦਸਣ ਦੀ ਲੋੜ, ਇਸ ਦੀ ਅਨੁਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ – ਫੈਸਲਾ: ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਉਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੱਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਰਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ – ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਅਨੁਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਆਰਪੀ ਐਕਟ ਦੀ 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਵੱਖ ਵੱਖ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਚੁਣਾਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲੇ ਚੁਣਾਵ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5 ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬੀ ਨੇ 27 ਮਈ 2016 ਨੂੰ ਦਰਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਭਵਤਃ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5 ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬੀ ਉੱਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 27 ਮਈ 2016 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਭਰਦਿਆਂ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਸਨ। ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਾ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੋਣ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ VI ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਅ) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ VI ਦੇ

ਨਿਯਮ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਅ) ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

[ਪੈਰਾ 9, 11]

1.2 ਆਰਪੀ ਐਕਟ ਦੀ 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਅਤੇ 7 ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 123 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੋਣੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ, ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 83 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਅ) ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 83 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਅ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਵੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਕਿ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵਾਂ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦਾ ਦਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਗਭਗ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸੀ ਲਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਮੂਲ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਸਥਾਨ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਰਧ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ. ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਲੋਕ. ਇਸ ਲਈ, ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਦੱਸਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਥਰੈਸ਼ਹੋਲਡ 'ਤੇ. [ਪੈਰਾ 13][556-B-F]

1.3 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਉਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੱਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਦਾ ਤਿਵੇਂ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 123 ਅਧੀਨ ਆਰਪੀ ਐਕਟ 1951 ਦੇ ਇੱਕ ਵੀ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15]

ਧਰਤੀਪਕੜ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ (1987) ਸੁਪ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 93 : [1987] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 369; ਵੀ.ਐਸ. ਅਚੁਥਾਨੰਦਨ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਜੇ. ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ & ਅਨ੍ (1999) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 737 : [1999] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 99 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 3 ਅਤੇ 4 ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਪਟਦੇ ਜੋ ਚੋਣ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨੂੰ ਅਣਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਆਰਡਰ VI ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5 ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6, 7 ਅਤੇ 9 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਣ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਟਾਉਣਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੁਣ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪਹਿਲਾਂ

ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਦਨੁਸਾਰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੁਕਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਵੀਕ□ਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਣਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 21]

ਐਮ. ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਵੀ. ਹੰਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (1983) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 473 : [1983] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 629; ਮੁਲਾਯਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਪਾਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ (2001) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 98 : [2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1103; ਪੋਨਨਾਲਾ ਲਕਸ਼ਮਾਇਆਹ ਬਨਾਮ ਕੋਮੁਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2012) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 788 : [2012] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 851; ਬਲਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ [1960] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 91 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਹਵਾਲਾ

[1987] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 369 ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 6

[1983] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 629 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੈਰਾ 6

[2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1103 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬਾਲਾਜੀ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਡੀ. ਰਘੂ, ਕੇ. ਕਥਿਰੇਸਨ, ਦੇਵਮਸ਼ੁ ਬਹਿਲ, ਐਸ.ਸੀ.ਵੀ

ਜਿਮਲ ਪਾਣੀ, ਏ. ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਯਣਨ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਦੀਪੇਸ਼ ਸਿਨਹਾ,

ਸੁਸ੍ਰੀ ਪੱਲਵੀ, ਸੁਸ੍ਰੀ ਸਾਕਸ਼ੀ ਉਪਾਧਿਯਾ, ਸੁਸ੍ਰੀ ਅਪਰਨਾ ਸਿੰਘ, ਡੀ.ਕੁਮਾਨਨ,

ਸੁਸ੍ਰੀ ਦੀਪਾ. ਐਸ, ਸ਼ੇਖ ਐਫ ਕਾਲੀਆ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

ਤੱਥਾਕਥਿਤ ਪਹਿਲੂ

1. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਠੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ, 'ਆਰਪੀ ਐਕਟ ਆਫ 1951') ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 134 - ਅਰਵਾਕੁਰਿਚੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਹਲਕੇ (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ, 'ਕਹਿਣਾਂ ਹਲਕਾ') ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਪੁਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੋਲਿੰਗ 19ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ 22ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 5ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ 88,068 ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਨੇ 64,407 ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਿਰਫ 82 ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ) ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਈ।

2. ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਆਧਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਖਾਲੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਏਜੰਟ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ

ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਹਨ।

3. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 3 ਤੋਂ 9 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ, 'ਸੀਪੀਸੀ') ਦੇ ਆਰਡਰ VI ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਵਰਤਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਦੂਜੀ ਅਰਦਾਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਅਰਜ਼ੀ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ,

ਮੱਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇੱਕ ਕੰਪੈਕਟ ਡਿਸਕ, ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼, ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪਰਤਨ ਅਫਸਰ (5ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ) ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈਮੇਲ, ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼, ਵੀਡੀਓ ਫੁੱਟੇਜ, ਆਦਿ ਜੋ ਪਰਤਨ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਹੁਕਮ ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਫਾਇਲ ਕਰਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 23ਰੀ ਫਰਵਰੀ 2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ

4. ਸ੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 1951 ਦੇ ਆਰਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 83 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਦੀ ਲੋੜ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਜੋ ਕਿ ਵਾਪਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 83 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਖੰਡ (ਬ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਪੂਰਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਮਈ 2016 ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ("ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ") ਨੇ 14ਵੀਂ ਮਈ 2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 27ਵੀਂ ਮਈ 2016 ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਵੀਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 17ਵੀਂ ਅਕਤੂਬਰ 2016 ਨੂੰ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਲਈ ਚੋਣ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਲਾਨਿਆ ਕਿ ਪੋਲਿੰਗ 19ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਮੱਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 18ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2016 ਨੂੰ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 'ਤੇ ਖਰਚਾ ਲਾਇਆ।

5. ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ 3 ਅਤੇ 4 ਵਿੱਚ ਪੋਲ ਦੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ 5 ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਨੂੰ ਪਰਤਨ ਅਫਸਰ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ 6 ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ 17ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2016 ਤੋਂ 22ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2016 ਤੱਕ ਪਰਤਨ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੋਣੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ

ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਆਡੀਓ ਵੀਡੀਓ ਕਲਿੱਪਿੰਗ ਸੀਪੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਈਮੇਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਸ. ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ, ਇਲਜ਼ਾਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਚੋਣ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ. ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਾਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੋਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੋਟਾਂ। ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਹਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਈਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਈਮੇਲਾਂ, ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਫੁਟੇਜ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ. ਉਸ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

6. ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ (i) ਧਾਰਵਾੜਕਰ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ1$_{SUPERSCRIPT}$ (ii) ਐਮ. ਕਰੁਣਾਨਿਧੀ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਵੀ. ਹੰਡੇ ਅਤੇ ਹੋਰ2$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਤੇ (iii) ਮੁਲਾਯਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਪਾਲ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ3$_{SUPERSCRIPT}$ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

7. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬਿਨੈਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯਾ ਤਾਂ ਬਿਨੈਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਉਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ।

8. ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵੇਰਵੇ ਸੈੱਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ ਤੇ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ VI ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ.ਐਸ. ਅਚੁਤਾਨੰਦਨ ਬਨਾਮ ਪੀ.ਜੇ. ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ & ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਵੇਰਵੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਪੋਨਨਾਲਾ ਲਕਸ਼ਮਾਇਆਹ ਬਨਾਮ ਕੋਮੁਰੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ VII ਦੇ ਨਿਯਮ 11 ਜਾਂ ਆਰਡਰ VI ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਾਈਪਰਟੈਕਨੀਕਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ 9 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੋਧ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕੇ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਚੁਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵਿਚੋਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਨਜ਼ਰੀਆ

9. ਅਸੀਂ ਸੁਝਾਅਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਨੂੰ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਲਈ ਚੋਣ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 27ਵੀਂ ਮਈ 2016 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੋਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਆਰ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੇ 1951 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 123 ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਵਾਭਾਵਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੋਣ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

10. ਹੁਣ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 1 ਅਤੇ 2 ਔਪਚਾਰਿਕ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਨੂੰ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 3 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ 16 ਅਕਤੂਬਰ 2016 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 4 ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਹਿ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਉਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 3 ਅਤੇ 4 ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ।

11. ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5 ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ 3 ਨਵੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ 27 ਮਈ 2016 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਕੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਵਾਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਨੂੰ 5 ਨਵੰਬਰ 2011 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 18 ਨਵੰਬਰ 2016 ਨੂੰ 3,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੰਭਵਤਃ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5 ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ 27 ਮਈ 2016 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵੇ ਅਣਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ VI ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ VI ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਅਧੀਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਣਜ਼ਰੂਰੀ ਪਲੀਡਿੰਗ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

12. ਸਾਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਦਾਵੇ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ 1951 ਦੇ ਆਰ.ਪੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 83 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"83. ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮਗਰੀ।— (1) ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ—

(a) ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇਗੀ ਜਿਨ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਿਰਭਰ ਹੈ;

(b) ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਸਮੇਤ ਬਿਆਨ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦਾ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਪੂਰਾ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(c) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ 1908 ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ (1908 ਦੀ 5) ਵਿੱਚ ਦਾਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

[ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।]

(2) ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਜਾਂ ਅਨੁਬੰਧ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਅਤੇ 7 ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:

"6. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 17.11.2016 ਨੂੰ 4ਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ, 19.11.2016, 20.11.2016, 22.11.2016 ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ 5ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਚੋਣ ਦੁਰਾਚਾਰ, ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 4ਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 5ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੇਲ ਦੁਆਰਾ 4ਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਡੀਓ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਕਲਿੱਪਿੰਗ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

7. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਪਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸੀਟ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਕਿ 5ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ, ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਣ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਅਨੁਪਾਲਣਾ ਨਾਲ ਮੌਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।"

13. ਆਰ.ਪੀ. ਐਕਟ 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਅਤੇ 7 ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 123 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਮੂਲ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਵੀ ਵਰਣਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਵਿੱਚ ਉਲੇਖਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਚੋਣ ਦੁਰਾਚਾਰ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 83 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਕਲੋਜ਼ (ਅ) ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਲਜ਼ਾਮ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੂਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 83 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਕਲੋਜ਼ (ਅ) ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੂਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਇਲਜ਼ਾਮ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਲਗਭਗ ਅਰਧ-ਆਪਰਾਧਿਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸੀ ਲਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਨਾ-ਪਾਲਣਾ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

14. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫੈਸਲੇ 'ਵੀ.ਐਸ. ਅਚੁਤਾਨੰਦਨ' ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਨਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 15 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"15. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਅਨੁਸਾਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸਨ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ "ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ" ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਨੇ "ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਤੱਥਾਂ" ਅਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਸੰਬੰਧੀ "ਮੈਟੀਰੀਅਲ ਵੇਰਵੇ" ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ. ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਚਰਜ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਸਰਾਹਿਆ ਗਿਆ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਬਲਵਾਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ [1960 ਐਸ.ਸੀ. 770 : (1960) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 91], ਸਮੰਤ ਐਨ. ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬਨਾਮ ਜਾਰਜ ਫਰਨਾਂਡਿਜ਼ [1969 ਐਸ.ਸੀ. 1201 : (1969) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 238] , ਵੀਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਕਲੇਚਾ ਬਨਾਮ ਜਗਜੀਵਨ [1972 ਐਸ.ਸੀ. 1341 : (1972) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 826], ਉਧਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਾਧਵ ਰਾਵ ਸਿੰਧੀਆ [(1977) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 511], ਐਫ.ਏ. ਸਾਪਾ ਬਨਾਮ ਸਿੰਗੋਰਾ [(1991) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 375] ਅਤੇ ਗਜਾਨਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਜੀ ਬਾਪਤ ਬਨਾਮ ਦੱਤਾਜੀ ਰਾਘੋਬਾਜੀ ਮੇਘੇ [(1995) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 347] ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਲ.ਆਰ. ਸ਼ਿਵਰਾਮਗੌਡਾ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਐਮ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ [(1999) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 666 : (1998) 6 ਸਕੇਲ 361] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ "ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥ" ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸੋਧ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ "ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵੇਰਵੇ" ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸੈੱਟ ਆਉਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੱਥ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇਸਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ, ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਖਾਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਧਵ ਸਿੰਘ ਕੇਸ [(1977) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 511] ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ., ਪੰਨਾ 523, ਪੈਰਾ 42-43)

"ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਜਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਅਤੇ 'ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥ' ਜੋ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣਾ ਧਾਰਾ 83(1)(ਏ) ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

'ਵੇਰਵੇ', ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, 'ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੈੱਟ ਆਉਟ ਕੇਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹਨ'। ਧਾਰਾ 83(1) ਦੀ ਕਲੋਜ਼ (ਬੀ) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ 'ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵੇਰਵੇ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ, ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਜਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। 'ਵੇਰਵੇ' ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਤਸਵੀਰ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਰੂਪ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਸਪਰਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਾ, ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

15. ਨਿਆਇਕ ਰਾਏ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾ ਦੇਣਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਉਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੱਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਹੈ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੀ ਬਣਤੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ 1951 ਦੇ ਆਰਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕੀਤੇ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁੱਖ ਤੱਥ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਨੁਸਾਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

16. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਧਰਤਿਪਾਕਰ ਮਦਨ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ 1 ਦਾ ਕੇਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ 13 ਅਤੇ 14 ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“13. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 11 ਅਧੀਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ, ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ। ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਮੋਟੋ ਤੇ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ। ਦੂਜਾ, ਧਾਰਾ 83 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ

ਜਿਸ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਆਧਾਰ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਪਰੰਤੂ, ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਂਗੇ।

14. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ। ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੌਲਿਕ ਜਾਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਐਨ.ਪੀ. ਪੋਨੁਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ [(1952) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 94: ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1952 ਐਸ.ਸੀ. 64 : 1952 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 218 : 1 ਈ.ਐਲ.ਆਰ. 133], ਜਗਨ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ. 210 : 1954 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 892 : 9 ਈ.ਐਲ.ਆਰ. 231], ਜਯੋਤੀ ਬਾਸੂ ਬਨਾਮ ਦੇਬੀ ਘੋਸਾਲ [(1982) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 691 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1982 ਐਸ.ਸੀ. 983 : (1982) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 318] ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਚਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਚੋਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਜਾਂ ਚੋਣ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 87 ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾ 100 ਦੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਆਧਾਰਾਂ ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 83 ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 83 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਤੱਥਾਂ, ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀਤਾ ਨਾਲ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਜੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 100 ਦੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਆਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਪਸੀ

ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚਲ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇ ਦੋਸ਼ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਆਮ ਹਨ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਾਰਨ ਦੇ ਅਭਾਵ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਇੱਕ ਖੋਜੀ ਅਤੇ ਭਟਕਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਚਣ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

17. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 83 ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥ, ਵੇਰਵੇ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੱਥ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮ ਹਨ। ਦੋਸ਼ ਬਹੁਤ ਧੁੰਦਲੇ ਅਤੇ ਆਮ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6 ਅਤੇ 7 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਾਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 123 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 8 ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹਨ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 2 ਤੋਂ 4 ਅਤੇ 8 ਔਪਚਾਰਿਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

18. ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 9 ਵਿੱਚ, ਫਿਰ ਧੁੰਦਲੇ ਅਤੇ ਆਮ ਦੋਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਚੋਣੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 9 (ਏ) ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਕ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬੀ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਮੌਲਿਕ ਤੱਥ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

19. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 19 ਅਤੇ 20 ਵਿੱਚ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ:-

"19. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾ ਮੌਲਿਕ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਡੀ, ਫੋਟੋਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜੋ ਜਵਾਬੀ/ਵਾਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਥੇ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ/ਜਵਾਬੀਆਂ 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲਾ ਜਵਾਬੀ/ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੇ ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ, ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ 5ਵੇਂ ਜਵਾਬੀ/ਵਾਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਵਾਪਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ/5ਵੇਂ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬੀ/ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਈਮੇਲਾਂ, ਫੋਟੋਆਂ, ਸੀਡੀ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਫੁਟੇਜ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਥੇ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ/ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬੀਆਂ 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਉਹੀ ਸੇਵਾ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾਲ, ਤਿੰਨੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈਮੇਲ, ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਫੁੱਟੇਜ ਆਦਿ, ਜੇਕਰ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ 5ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ/ਵਾਪਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ/ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਵੀ ਸੌਂਪਣ ਲਈ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

20. ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਈਮੇਲ, ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ, ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਫੁੱਟੇਜ ਨੂੰ ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਚਿਤਮ, ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਹੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ 6ਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ

ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਆਗਿਆ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ। ਭਾਵੇਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ।

21. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 3 ਅਤੇ 4 ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਪਟਦੇ ਜੋ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਬੇਤੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ VI ਦੇ ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5 ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 6, 7 ਅਤੇ 9 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਖ ਤੱਥ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵੀ ਮਿਟਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੁੱਖ ਤੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਦੀ ਗਲਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੁਣ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਦਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਬੇਤੁੱਕੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ। ਚੋਣ ਯਾਚੀਕਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ 2017 ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਆਂਪੀਠ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਹੁਣ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ
(ਵਰੁਣ ਧੋਂਡ ਅਤੇ ਸ਼ੇਵਾਲੀ ਮੋਂਗਾ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ)

ਅਪੀਲਾਂ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate